52677

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. ***30.10.2026***

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Diyarbakır'ın Sur ilçesine bağlı Arzoxlî (Kervanpınar) Mahallesinin ortak meralarının statüsü değiştirilerek Hazineye devredilmiş ve iktidara yakın sermaye gruplarına peşkeş çekilmiştir. Ana geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan köylülere bilgi verilmemiş ve rıza alınmamıştır.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından Zenkar Nakliye İnşaat Temizlik Güvenlik Tarım ve Petrol Ürünleri Limited Şirketi'ne iki ayrı depolamalı Güneş Enerjisi Santralı (GES) projesi için 49'ar yıllık üretim lisansı verilmiştir. Zenkar 1 projesi için yaklaşık 227 dönüm, Zenkar 2 projesi için ise 313 dönümlük mera alanının kapsandığı aktarılmaktadır. Söz konusu şirketin sahibinin ise AKP Diyarbakır İl Yönetim Kurulu yedek üyesi olan Muzaffer Aslanhan olduğu basına yansımıştır.

Mera tahsisine, imar planına ve ÇED raporuna karşı yargı süreçleri devam etmesine ve mahkemenin görevlendirdiği bilirkişi heyeti "Zenkar 2" projesini mevcut haliyle uygun bulmamasına rağmen hukuki süreçler yok sayılmaktadır. Yargı sürecine rağmen projede ısrar eden şirket, 21 Ekim'de jandarma ve çevik kuvvet eşliğinde çalışma yapmak üzere mera alanına girmiştir.

Halkın geçim kaynaklarını gasp eden bu projelere karşı toprağını ve merasını savunan Arzoxlî köylüleri, 22 Ekim'de çadır nöbeti başlatmış; ancak güvenlik güçlerinin sert engelleriyle karşılaşmıştır. Jandarma birliklerinin sadece şirket sahasını değil, çalışma alanı dışında kalan ve köylülerin kendi mülkiyetinde olan tarım arazilerine geçişini dahi engellediği belgelenmiştir. Güvenlik güçleri yurttaşın ve köylünün hakkını korumak yerine iktidar partisi yöneticisinin şirketinin bekçiliğine soyunmuştur. Dahası, köylüler daha sonra ifadeye çağrılmıştır.

Öte yandan, köylülerin alanda yürüttüğü nöbet sırasında, tarihi ve arkeolojik açıdan paha biçilemez nitelikte olabileceği değerlendirilen, fosil olduğu düşünülen taşlar bulunmuştur. Alana dair daha önce yapılan incelemelerin sonucunda çıkan bilirkişi raporunda, bölgedeki Sit Alanının genişletilmesi talep edilmişti. Raporda, ilan edilen sit sınırlarının yeterli olmadığı, alanda yapılan keşif ve gözlemlerde sit alanın daha geniş olması gerektiği ve yeniden değerlendirilmesinin uygun olacağı, davaya konu proje alanının bu hali ile arkeolojik görüş açısından yetersiz olduğu tespitlerine yer verilmiştir.

İletişim : 0312 420 60 22-23
Faks : 0312 420 22 96
E-Posta : sevdakaraca@tbmm.gov.tr
Adres : Halkla İlişkiler Binası 2. Kat B Blok Oda No: 22 TBMM/ANKARA

Söz konusu proje köylünün üretim hakkını elinden alan, sermayenin ve iktidar mensuplarının çıkarını köylünün rızasının ve geçiminin üstünde tutmasının yanından bölgenin kadim tarihini, ekolojisini ve kültürel mirasını da rant projelerine kurban eden etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır Sur ilçesi Arzoxlî Mahallesi GES proje sahasında fosil ve tarihi taşların tespit edildiği bilgisi sonrasında, Diyarbakır Müze Müdürlüğü veya Bakanlığınızın yetkili kurulları tarafından sahada acil bir yüzey araştırması veya tescil çalışması başlatılmış mıdır?
2. Zenkar 1 ve Zenkar 2 GES projeleri için ÇED süreçleri yürütülürken Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nden görüş alınmış mıdır? Proje sahasında arkeolojik sit alanı veya paleontolojik sit alanı niteliği taşıyan unsurların bulunup bulunmadığı önceden denetlenmiş midir?
3. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu hükümleri uyarınca, yeni bir taşınır/taşınmaz kültür varlığı veya paleontolojik bulgu ihtimali ortaya çıktığında alandaki her türlü fiziki müdahale ve inşaat faaliyetinin derhal durdurulması gerekmektedir. Sahada iş makinelerinin çalışması ve jandarma ablukası sürerken kalıntıların zarar görmemesi adına GES projesi faaliyetleri durdurulmuş mudur?
4. Basına yansıyan buluntuların yerinde incelenmesi amacıyla bölgeye arkeolog, paleontolog ve jeologlardan oluşan bağımsız bir bilim heyeti gönderilmesi planlanmakta mıdır? Bu buluntular hangi tarihsel veya jeolojik döneme ait kılınmaktadır?
5. Bölgedeki yerel halkın ve uzmanların dikkat çektiği tarihi ve doğal mirasın korunması adına, söz konusu alanın koruma statüsünün belirlenmesi ve şirketlerin tahrip edici faaliyetlerinden tamamen muaf tutulması yönünde bir adımınız olacak mıdır?

TBMM İletişim : 0312 420 60 22-23
E-Posta : sevdakaraca@tbmm.gov.tr